

شەھىد جەمال تاھىرو يەكەم خولى وشىيارى كۆمەلە

كارىكى زۇر سەخت و گرانە، مرۇف بتوانى وشەى گونجاو بدۆزىتەوۋە بۇ ستايشكردن و ھەئسەنگاندى كەسايەتتەىكى مەزن و تىكۆشەرىكى ھەلگەوتوو... كەسەك كە ھەموو ژيانى خۇى بۇ خەبات تەرخانكردبەيت.. كەنەك تەنھا دۆست و ھاورپىيانى، تەنانەت جەلادەكانىشى شاىەتى حوامپىرى و قارەمانىتى بۇ بدەن.

سەرەتاي يەكتر ناسىنمان لەگەل شەھىد جەمال دەگەرپتەوۋە بۇ دەوروبەرى سالى (1967) كە لە كۆرى خەباتى ئەو سەردەمەدا، ەك مامۇستايەكى خۇم ناسىم. لەوكاتەوۋە خۇشەويستى و پەيوەندىيەكى توندو تۇل لە نىوانماندا دروست بوو.

ھاورپىيەتيمان لەچەند قۇناغىكدا بەردەوام بوو.. ھەرزوو يەكپىتى بىر لە نىوانماندا دروست بوو، ھەر بەو ھۆيەشەوۋە بوو كە جارىكى تر لە رېكخستە نەيىيەكانى كۆمەلەدا، بووينەوۋە ھاورپى خەبات و تىكۆشان... .

ئەو يەكپىتى بىرەى كەلە سەرەتاي يەكتر ناسىن مانەوۋە دروست بوو، درىژەى ھەبوو ھەتا كاتى شەھىد بوونى شەھىد بوونى مامۇستا جەمال لەو ھەلومەر جە ناسكەدا كە كۆمەلەى پىدا تىدەپەرى، كارەساتىكى جەرگ بېرېو، بەتايبەت بۇ ژمارەيەك لە ھاورپى دېرىنەكانى كە ھىواو ئاواتىكى زۇريان بە مامۇستا جەمالەوۋەبەستبەوۋە، بەلام سەد حەيف مەرگ بوارىنەدا.

ئاشكرايە كە شەھىد مامۇستا جەمال ھىندە ھاورپى خەباتى ھەيە كە تىشك بەخەنەسەر لايەنى خەبات و تىكۆشانى. چ لە خەباتى ژىرزەمىنى ناوشارو چ لە خەباتى قارەمانىتى ناو زىندان و چ لە خەباتى شاخدا، بەلام من لەم بۇنەيەدا، يادگار يەكەم ھەلېژاردەوۋە كە تائىستا لاي زۇر لە ھاورپىيان شاراۋەيە.

كە ئەوويش بەشدارى شەھىد جەمالە لەيەكەم خولى وشىيارى كادرانى كۆمەلە لەسالانى (1972-1973) لەبەرئەوۋەى ژيانى مامۇستا جەمال و ژيانى كۆمەلە بەجۇرېك ئاۋپتەى يەكتر بوون كە ناتوانرېت لىك جىبابكرېتەوۋە، ئەمەش كەمن لەيادى ئەو مەزىنەدا دەينووسم، بەشېكە لە ژيانى كۆمەلە كە شەھىد يەكېك بووۋە لە ئەندامە سەرەتاييەكانى كۆمەلە، كە ئەو سەردەمە بە كۆمەلەى ماركسى لىنىنى ناسرابوو. ھەر لە سەرەتاي دامەزراندنىيەوۋە، دامەزراندنى پارتىكى پىشەرەوى شىۋە نوپى كرىدبووۋە ئەركى ناۋەندى خۇى ديارە كە پارتىكى لەو جۇرە پىويستى بە بىناى فكرى و رېكخراۋەيى ھەيە، بۇ مەبەستى پتەوكردن و باشتر دارشتنى بىناى فكرى كۆمەلە. كۆمىتەى ھەرىم بە رېنومى كۆمىتەى سەركرادىەتى خولىكى وشىيارى بۇ ژمارەيەك لە كادركانى كرىدەوۋە. خولەكە لە سەرەتادا لە دوو گرۇپ پىكھاتىوو، بەلام بەھۇى درىژ بوونەوۋەى ماۋەى خولەكە، بەشېك لە ھاورپىيان لىيكشانەوۋە، تەنھا ئەم ھاورپىيانە توانيان تا كۆتايى خولەكە بەردەوام بن:-

1-شەھىد جەمال تاھىر

2-كاك عومەر سەيد عەلى

3-كاك كەمال عەلى

4-مامۇستا خەسرەو بابان

5-ئاسۋى شېخ نورى

ئەمە جگە لە ھاوڤى ئاوات عەبدولغەفوور كە ئەو كاتە ئەندامى سەركردايەتى و لىپرسراو و سەرپەرشتىياري خولەكە بوو، بە ھاوكارى ھاوڤى دلىر تاهير كە ئەندامى كۆمىتەى ھەرىم بوو. ئەم دوو ھاوڤىيە، جگە لەوەى كە سەرپەرشتى بەرپۆھچوونى خولەكەيان دەكرد، خۇشيان وەك فىر خوازىك بەشدار بوون.

لەبەر پاراستنى نەينى رىكخستەكانى كۆمەلە كەتا ئەو سەردەمە خۆى بۆ جەماوەر ئاشكرا نەكردبوو، بەلكە ھەر بەشىووى نەينى خەباتى دەكرد، لە ھەولئى بەھىزكردنى خۆى و داکوتانى رەگورپشەدا بوو، وە لەترسى چاودىرى نەيارانى و خۇپاراستن لە ئاشكرا بوون و نەبونى جىگا و رىگاى گونجاو، دەبو خولەكە لە چوارچىوھىيەكى زۆر تەسكدا بىت، بە جۆرئ كە ھەم ئاشكرا بوونى ھاوڤىيان لە يەكترى بپارىزئو ھەم بتوانرئ لە جىگاىيەكى بچووكدا بەرپۆھ بچىت. بۆيە گروپەكان بە ژمارەى كەم دانرابوون و زياتریش لەو ھاوڤىيانە پىكھاتبوو كە پىشت لەناو كۆمەلەدا يەكترىيان ناسىبوو.

كات و شوپنى خولەكە، زۆر بەوردى دەست نیشان كرابوو، لە ھەفتەيەكدا يەك شەو يەك رۆزى بەردەوامى دەخايانە، ھەندئ جار درىژ دەبوو ھەم بۆ ماوھى دووشەو لەسەر يەك. ئىوارەى رۆزى پىنج شەممە، دەچوونە مالى يەكئ لە ھاوڤىيانى گروپەكە، ئەو شەو رۆزەى دوایش بەردەوام دەبوو، ھەتا ئىوارەى رۆزى ھەينى، پاش دنيا تارىك بوون، يەك يەك دەچوونە دەرەو بەئەوھى ھەستمان بپىكرىت. لەو ماوھىيەدا خەوتن و خواردنمان ھەر لەو مائە دەبوو.

بەرنامەيەكى چرو پر بۆ خولەكە دانرابو كە بەشىووى سەرەكى برىتى بوو لە:

1-ماركسىزم.

2-لىنىنىزم

3-بىرو باوھرى ماو

4-مىژووى كورد

5-ئەزموونى شۆرشى گەلان

6-شەرى پارتى زانى و شەرى ناوشار

كە بۆ ھەر يەكەيەكى لەم بەرنامانە، چەندىن كتىب و سەرچاوھ ديارىكرابوون، زياتریش پشتمان بەسەرچاوھ رەسەنەكان دەبەست.

جگە لەوانە، چەندىن نامىلكەى تر دەخوینرا ئەو ھەم وەك (مناقرە حول الحركە الشىوعىيە العالمىيە) كە لەمەر ناكۆكىيەكانى پارتى كۆمۇنىستى سۇقىيات و پارتى كۆمۇنىستى چىن بوو، كە بە ھۆيەوھ بزووتنەوھى كۆمۇنىستى دونيا بوو بە دووبەشەوھ، ھەرودھا پشتمان بە نووسراوھكانى (منير شەفىق)دەبەست بەتايبەتى كتىبى (نقىرە الحزب الپورى) و كتىبى (الپورە المسلحە). لە راستى دا ھەر ھەموومان سوودى زۆرمان لە خولەكە وەرگرت، خۇشمان زۆر بە ھەماسەت و پەرۇشەوھ ھەولئى خۇ فىرگردنمان دەدا. ھەولئى كاك ئاوات و كاك دلىریش، كارىگەرى تەواوى ھەبوو لەسەرمان. ئەم خولە بنچىنەى فكرى و تىورىمانى زۆر بەھىز كرد، جگە لەوھى كە يەككىتى بىرى لە نىوانماندا چەسپاند زۆر پرسىار ھەبوو تا ئەو كاتە وەلامىمان لەلا رۇشن نەبوو، بۆيە بە پەرۇشەوھ بۆ وەلامى چەند مەسەلەيەكى جەوھەرى دەگەرپاين. وەك مەسەلەى پارتى پىشپەو و ديارىكردنى ناكۆكىيەكان و ھەولئىست

بهرامبهر ههريهكهيان و شيگردنهوهی بزووتنهوهی كوردایهتی له روانگهی چینایهتییهوه. و چۆنیهتی ماركسیزم-لینینیزم له واقعی تاییهتی كوردستاندا.

تا دههات وتووێژهكانمان چپتر و فراوانتر دهبوو، بهجۆریك كه پهلمان بۆ ههندی مهسهله دهكیشا كه بهلای سهركردایهتییهوه لیدوان لهو مهسهلانه هیشتا کاتی نههاتبوو، بههوی درێژ بوونهوهی ماوهکهوه نزیکهی (8) مانگی خایاندو ئهوه مهسهله ههستیارانهی گروپهکه کهوتبووه تووێژینهوهی لهسهری. سهركردایهتی کۆمهله بریاری کۆتایی پێهینانی خولهکهیدا، داوامان لیکرا که ههريهکهو بابتهیک بنووسین و پێشکەشی بکهین.

بهمجۆره یهکهم خولی پهروهردهکردن و پێگهیانندی کادرانی کۆمهله ئهجامدرا.

ههك له پێشهوه ئاماژهمان پێدا، له نووسینهوهی ههر بیروههريیهکی شههیدی سهركرده ماموستا جهمال دابراو نییه له میژووی خهباتی کۆمهلهوه یهکیتی نیشتمانی كوردستان... ههر بهشیک له ژيان نامه و بیروههريیهکانی ئهوه تیكۆشههه مهزنه بهشیکه له میژووی خهباتی شکۆمهند و پر له سهروهريی کۆمهلهوه یهکیتی.

ههرچی دهربارهی شههید جهمال بوتری و بنووسری ههر کهمه، رهنگه باشترین تهعبیر له خۆشهویستی و لیهااتوویی شههید جهمال ئهوهبیته که له کۆنفرانسی دووهمی کۆمهلهدا، لهناو زهنگ بهکۆی دهنگی ئهندامانی کۆنفرانس، به ئهندامی سهركردایهتی کۆمهله ههلبژێردراو لهبهر لیهااتویی و شارهزایی کرایه لپرسراوی مهکتهبی ریکخستنی کۆمهله.

له راستیدا هاتنه دهرهوهی شههید جهمال و ههلبژاردنی بهوشیویه له کۆنفرانسی دووهمدا، واتایهکی زۆری ههبوو بۆ زۆربهمان. ئیمه دنیابووین که هاتنی شههید جهمال بۆ خهباتی پێشمههراگانه و دهگرتنی ئهوه پۆستهی، گورو گۆزمیکی تر به مهسهله فکری و ریکخراوهییهکانمان دهوات... بهلام مهخابن که مهههگ بواوی نهدا. لهدهستدانی ئهوه سهركرده ههلهکهوتوووه لهوه لومهههجه ناسکهدا، زیانیکی گهورهبوو... مهههگر ههر هاویری دیرینهکانی خهباتی، ههست به کاریگهريی ئهوه کۆسته جهههگ بره بکهن.

ئاسۆی شیخ نوری